

Cristall de Sant Valentí

Navarcles

Ubicació

Comarca: Bages

Coordenades:

Latitud: 41.75152

Longitud: 1.90371

UTM Est (X): 408855

UTM Nord (Y): 4622769

Classificació

Número de fitxa 08140 - 98

Àmbit: Patrimoni immaterial

Tipologia Costumari

Estil / època: Modern Contemporani

Estat de conservació Dolent

Protecció Inexistent

Accés Sense accés

Ús actual: Sense ús

Titularitat Pública

Fitxes associades:

[Festa de Sant Valentí \(Festa Major d'hivern\)](#)

Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana

Data de registre de la fitxa: dv., 13/06/2008 - 02:00

Descripció

Sant Valentí tenia molta devoció a Navarcles i era invocat pels quecs i per les mares perquè els seus fills parlessin bé. Al poble també es venerava un globet de vidre conegut per "cristall de Sant Valentí", al qual es reconeixien especials virtuts en els parts difícils. El cristall es guardava a Navarcles i es portava a les cases on hi havia una partera per demanar a sant Valentí de tenir un bon part. Actualment el cristall de Sant Valentí és desaparegut.

Història

La devoció de Navarcles a Sant Valentí és antiga i està vinculada a les relíquies del sant, conservades antigament al monestir de Sant Benet de Bages. L'origen del cristall és obscur. Segons una tradició, el cristall es va formar miraculosament per obra del sant quan una partera l'invocava fervorosament. Una altra tradició diu que un frare de Sant Benet, anomenat Montpeità, tornava de Tolosa de Llenguadoc amb les relíquies de sant Valentí. Per poder travessar el riu Garona les aigües es van separar, igual com va passar quan Moisès va travessar el Mar Roig, i el cristall es va formar per un grapat d'aigua que sant Valentí va fer cristal·litzar. Una altra tradició (referida per Joaquim Bertran i Calderó) diu que quan el monjo Montpeità va arribar al molí del pont de Cabrianes va coincidir que la molinera s'estava morint de resultes d'un part difícil, i li va demanar per beure. Va deixar la tassa que li va portar un moment sobre la caixeta de les relíquies, l'aigua va quedar cristal·litzada i el naixement es resolgué sense complicacions. Després de l'exclaustració del monestir de Sant Benet de Bages el cristall va passar a mans del bisbe de Vic. Més endavant, segons Fortià Solà, estava en possessió de Joaquim Bertran, propietari del mas Pont de Cabrianes. Sembla que les virtuts d'aquest cristall van arribar fins i tot a oïdes de la monarquia i l'any 1857 el cristall fou portat a Madrid amb motiu de l'embaràs de la reina Isabel II. Més tard el cristall es va perdre i actualment no se'n coneix el seu parador.

Bibliografia

- AMADES, Joan (1982). Costumari català. Vol. I. P. 782
FERRER, Llorenç (1988). "Navarcles". Història del Bages, vol. 2. Ed. Parcir. Manresa. P. 153.
GIRBAU, Valentí (2002). Poble i parròquia. L'Església de Navarcles el segle XVIII. Quaderns de Navarcles, 10. Ajuntament de Navarcles. P. 19.
SOLÀ, Fortià (1910). Navarcles. Notes històriques. Imp. Dr. Vives, Manresa. P. 103.

